نگاه بیرون

فرصت تاریخی را از دست ندهیم

The Washington Post

● مقاله مشترک لوران فابیوس، فیلیپ هاموند، فرانک والترشتاین مایر و فدریکا موگرینی، وزیران خارجه فرانسه، انگلیس، آلمان و مسوول سایت خارجی اتحادیه اروپا.

در نوامبر۲۰۱۳ بعد از ماه‌ها گفت‌وگو، سه کشور اروپایی (فرانسه، آلمان و بریتانیا) به‌همراه آمریکا، روسیه و چین بر سر پرونده هسته‌ای ایران به توافق موقتی با این کشور دست یافتند. این توافق نامه سه مزیت عمده داشته است؛

اول، این توافقنامه باعث توقف پیشرفت حساسیت‌برانگیزترین عناصر برنامه هسته‌ای ایران شد. در قالب «برنامه اقدام مشترک» که هماهنگی‌های آن را اتحادیه اروپا در دست دارد، بین ایران و شش مذاکره‌کننده دیگر توافق شد که ایران تولید اورانیوم غنی‌شده درصد بالا و همچنین تولید سانتریفیوژهای جدید برای غنی‌کردن اورانیوم را متوقف و از نصب سانتریفیوژهای بیشتر خودداری کند. در عین حال ایران توافق کرد روند توسعه برای راه‌اندازی رآکتور هسته‌ای اراک را نیز متوقف کند. در نتیجه ایران امروز در مقایسه با وضعیت پیش از مذاکرات فاصله‌ای طولانی تا دستیابی به مواد شکافت‌پذیر برای تولید بمب هسته‌ای دارد. در همین زمان، جامعه بین‌المللی دسترسی‌های به‌مراتب بهتری را به تاسیسات هسته‌ای ایران به دست آورده و به جهان اجازه داده است تا بتواند در مورد پایبندی ایران به تعهداتش راستی‌آزمایی کند. درحالی‌که بازرسی‌های پیشین تنها یک‌بار در طول چندهفته صورت می‌گرفت، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی هم‌اکنون قادر است بازرسی‌های روزانه‌ای را در تاسیسات نطنز و فردو انجام داده و همین بازرسی‌ها را در رآکتور اراک به شکل ماهانه انجام دهد.

نکته دیگر اینکه، «توافقنامه موقت» برای ما زمان و فضایی را فراهم کرد تا برای رسیدن به توافقی درازمدت بر سر پرونده هسته‌ای تلاش کنیم؛ توافقی که برای آینده امنیت منطقه‌ای و جهانی حیاتی است. این دستاورد، بدون اجماع بین‌المللی و اتحادی که همگی با هم داشتیم غیرممکن بود. در کنار هم، جامعه بین‌المللی رژیم تحریمی را برقرار کرد که ایران را بر سر میز مذاکره آورد. امروز آژانس بین‌المللی انرژی اتمی راستی‌آزمایی‌هایی را درباره پایبندی ایران به تعهداتش پی می‌گیرد و در مقابل، ما نیز تعهدات‌مان را در رفع محدود تحریم‌ها در کنار اجرای هسته رژیم تحریم و حفظ فشار بر ایران اجرا می‌کنیم. در طی سال شش قدرت جهانی در مشورت‌های نزدیک با یکدیگر و با متحدان نزدیک‌مان، برای ادامه مذاکرات و رسیدن به توافقی جامع و راه‌حل درازمدت برای تهدید پرونده هسته‌ای ایران کار کرده‌ایم. هدف ما روشن است: ما به‌دنبال راه‌حل جامعی هستیم که هم حقوق مردم ایران در دستیابی به انرژی صلح‌آمیز هسته‌ای را به‌رسمیت بشناسد و هم به جامعه بین‌المللی اطمینان دهد که ایران نمی‌تواند به بمب اتمی دست پیدا کند. هر توافقی باید تضمین‌های پایدار، قابل تایید و طولانی‌مدت را به‌گونه‌ای فراهم بیاورد که برنامه هسته‌ای ایران کاملا صلح‌آمیز است و اینچنین خواهد ماند و نه هیچ‌چیز کمتر از آن. هم‌اکنون وظیفه ایران است که انتخاب استراتژیکی را انجام دهد. مطمئن باشیم که چالش‌های دشواری پیش روی ماست و باید به تفاوت‌های مهم بین ایران و جامعه بین‌المللی پرداخته شود و به همین دلیل ما فرصت مذاکرات را تا اواخر سال باز هم تمدید کردیم. در همین راستا، مسوولیت ما اطمینان حاصل‌کردن از این است که آیا به دیپلماسی فرصت کافی برای موفقیت داده شده است. حفظ فشار بر ایران از طریق تحریم‌های موجود ضروری است، اما ساختن موانع جدید در این مرحله حساس از مذاکرات، مثل تحریم‌های بیشتر مرتبط با فعالیت‌های هسته‌ای ایران، می‌تواند تلاش‌های ما را در این برهه حساس به‌خطر بیندازد. درحالی‌که بسیاری از ایرانیان می‌دانند که برای برون‌رفت از انزوا و ارتباط با جهان و منتفع‌شدن از آن چقدر ایستادگی کردند، در تهران هم افرادی هستند که با هر توافق هسته‌ای مخالف هستند؛ نباید به این گروه برهان‌های جدیدی داد. تحریم‌های جدید در این برهه می‌تواند موجب تزلزل ائتلاف بین‌المللی شود که تحریم‌ها را به‌طور موثری پیش برده است. تحریم‌های جدید به جای تقویت موضع ما در جریان مذاکرات ما را به عقب برخواهد گرداند. بگذارید صریح باشیم: اگر ایران به تعهداتش پایبند نماند یا اگر ثابت شود اراده‌ای را برای رسیدن به توافقی جامع و قابل تایید که نظرات جامعه بین‌الملل را تامین کند، ندارد، ما چاره‌ای جز افزایش فشارها بر ایران نداریم. شاید برای اولین‌بار ما یک شانس واقعی برای حل یکی از طولانی‌ترین تهدیدات امنیتی و رفع مسالمت‌آمیز آن را داشته باشیم. نمی‌توانیم اجازه بدهیم این فرصت از دست برود و پیشرفت‌های ما از مسیر خارج شود. فرصتی تاریخی داریم که احتمالا دوباره دست نخواهد داد. چشم جهان به ماست و ما باید تعهدمان را در مقابل دیپلماسی و حل پرونده هسته‌ای ایران در چارچوب زمانی تعیین‌شده نشان دهیم. این اطمینان‌بخش‌ترین راه رسیدن به توافق جامع و راه‌حل درازمدتی است که جهان و منطقه را جای امن‌تری خواهد کرد.

ظریف در داووس:

کنگره آمریکا تحریم کند، مجلس ایران تلافی می‌کند

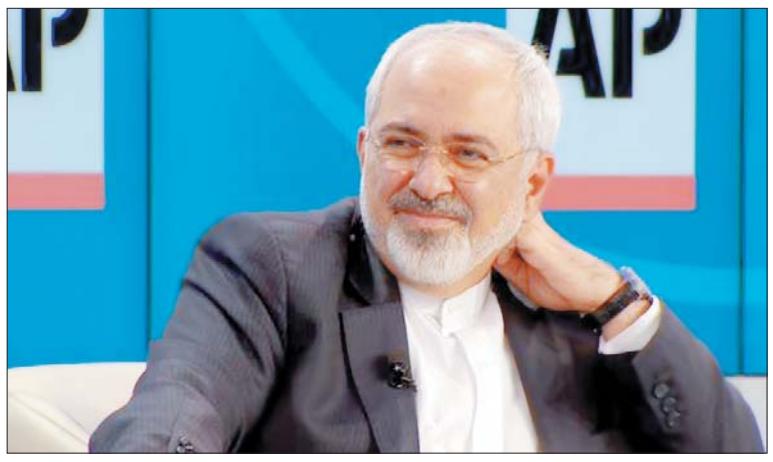

صبح پنجشنبه «محمدجواد ظریف» وزیر خارجه، «عباس عراقچی» و «مجید تخت‌روانچی» معاونانش از تهران با هم راهی «زوریخ» سوئیس شدند اما در فرودگاه این شهر با هم خداحافظی کردند. وزیر به «داووس» رفت تا در مجمع جهانی اقتصاد شرکت کند؛ معاونان در «زوریخ» ماندند تا «وندی شرمن» معاون وزیر خارجه آمریکا و هیات‌همراهش را ملاقات کنند.

«محمدجواد ظریف»، وزیر خارجه ایران شب گذشته با «جان کری»، وزیر خارجه آمریکا در «داووس» دیدار کرد. پیش از انجام این دیدار، «ظریف» در پنلی که توسط «خبرگزاری آسوشیتدپرس» در اجلاس جهانی اقتصاد در داووس سوئیس برگزار شد، گفت: «معتقدم ایران و ۵+۱ به‌زودی به توافق می‌رسند.» او افزود که اگر تحریم جدید از سوی آمریکایی‌ها وضع شود، توافق با ۵+۱ از بین خواهد رفت و در این صورت، مجلس ایران هم تلافی خواهد کرد. ظریف در عین حال گفت که در چنین موقعیتی، اعمال تحریم چه علیه ایران و چه علیه روسیه، اقدامی سازنده نخواهد بود. او در ادامه این پنل، گفت: «با استفاده از اقتصاد مقاومتی، با تحریم‌ها مقابله می‌کنیم و می‌توانیم وابستگی‌مان به نفت را کم کنیم.» او افزود که از اعمال تحریم‌ها تنها تحریم‌کنندگان آسیب می‌بینند. او درخصوص مسایل خاورمیانه گفت: «معضل خاورمیانه، مشکل شیعه و سنی نیست بلکه مشکل با افراط‌گرایان است.» ظریف در خلال حضور در سوئیس باید در سفری کوتاه برای حضور در مراسم رسمی «ملک‌عبدالله» پادشاه فوت‌شده عربستان، به «ریاض» برود. همچنین «ظریف» در «داووس» به تماس تلفنی «فدریکا موگرینی»، مسوول سیاست خارجی اتحادیه اروپا پاسخ داد و در مورد آخرین تحولات مذاکرات هسته‌ای به گفت‌وگو پرداختند. «محمد نهاوندیان»، رییس دفتر «حسن روحانی» رییس‌جمهوری هم که به اجلاس «داووس» رفته، قرار است در این اجلاس سخنرانی کند. سال‌گذشته «حسن روحانی» رییس‌جمهوری در این اجلاس شرکت کرده بود. «ظریف» هفته گذشته از دیدارش با «کری» خبر داده و گفته بود که پس از آن عازم «آلمان» می‌شود تا در کنفرانس امنیتی «مونیخ» شرکت کند. او گفته بود احتمال برگزاری یک دور مذاکرات هسته‌ای میان ایران و ۵+۱ در مونیخ وجود دارد. اما پس از آن «سرگئی لاوروف»، وزیر خارجه روسیه در این رابطه گفت که برگزاری این نشست در مونیخ را بعید نمی‌دانم ولی هنوز تصمیم قطعی گرفته نشده است.

مذاکرات معاونان در زوریخ

تیم هسته‌ای ایران پنجشنبه را در «زوریخ» گذراندند و منتظر تیم آمریکایی بودند تا گفت‌وگوها را از روز جمعه از سر بگیرند؛ این مذاکرات را یک‌عضو تیم ایران در گفت‌وگو با «ایرنا» اینگونه توصیف کرد: «مذاکرات زوریخ ادامه مذاکرات ژنو است و همه مباحث را در بر می‌گیرد.» این دور مذاکرات پیش از ظهرجمعه در «زوریخ» آغاز شد و دور اول آن به مدت دوساعت‌ونیم ادامه داشت. طرفین همچنین از ساعت ۱۸:۳۰ به وقت تهران بار دیگر به اتاق‌های دربسته محل مذاکرات رفتند. ملاقات‌های هسته‌ای قرار است به‌مدت دوروز ادامه داشته باشد و گفته می‌شود این گفت‌وگوها تا شنبه‌شب ادامه دارد. «هلگا اشمیت»، معاون «فدریکا موگرینی» مسوول جدید سیاست خارجی اتحادیه اروپا نیز در مذاکرات شرکت می‌کند تا معاونان «ظریف» و «کری» تنها نباشند. دورقبلی مذاکرات هسته‌ای از چهارشنبه ۲۴دی با دیدار «ظریف» و «کری» در «ژنو» آغاز شد. دو وزیر دوروز با یکدیگر گفت‌وگو می‌کردند و در خلال مذاکرات دووزیر، معاونان هم مشغول‌کار بودند. پس از آن، ظریف برای رایزنی با طرف‌های اروپایی عازم «بروکسل»، «برلین» و «پاریس» شد تا با «موگرینی»، مسوول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، «فرانک والتر اشتاین مایر»، وزیر خارجه آلمان و «لوران فابیوس» وزیر خارجه فرانسه دیدار و گفت‌وگو کرد. اما در پاریس علاوه‌بر ملاقات با همتای فرانسوی، بار دیگر با «کری» دیدار کرد. اما روز یکشنبه گذشته دور دوازدهم مذاکرات جامع هسته‌ای در سطح معاونان هفت‌کشور مذاکره‌کننده برگزار شد. ایران و گروه ۵+۱ طبق تمدید توافق ژنو که سوم‌آذرماه ۱۳۹۴ انجام شد، تا ۱۰تیرماه۱۳۹۴ فرصت دارند که به‌توافق جامع هسته‌ای دست یابند.

با وجود سفر به آمریکا

اوباما با نتانیاهو دیدار نمی‌کند

«جن ساکی»: واشنگتن برخلاف تل‌آویو، راه رسیدن به هدف را ادامه تحریم نمی‌داند

شرق: ماجراهای اوباما و کنگره همچنان ادامه دارد. کنگره از «بنیامین نتانیاهو»، نخست‌وزیر اسراییل برای سخنرانی در این نهاد قانونگذاری آمریکا دعوت کرده است؛ اما بدون اطلاع دولت. حالا کاخ سفید و وزارت خارجه آمریکا اعلام کرده‌اند که «اوباما» و «جان کری» در جریان سفر ماه مارس (اسفند) «نتانیاهو» به آمریکا، با او دیدار نمی‌کنند.

به گزارش خبرگزاری رویترز، در توضیح دلیل عدم‌دیدار اوباما با نتانیاهو آمده است: «رییس‌جمهور آمریکا به دلیل نزدیکی این سفر با انتخابات پارلمانی اسراییل و پرهیز از تاثیرگذاری بر رای‌گیری در کشور خارجی با نخست‌وزیر اسراییل دیدار نمی‌کند.» «جاش ارنست»، سخنگوی کاخ سفید در همین رابطه گفت: «رییس‌جمهور آمریکا بیش از هر رهبر دیگری در جهان با نتانیاهو، نخست‌وزیر اسراییل دیدار داشته است. رییس‌جمهور با این مقام اسراییلی پس از برگزاری انتخابات دیدار خواهد داشت». پس از این بیانیه «جن ساکی»، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا اعلام کرد که جان کری هم به همین دلیل با نتانیاهو در جریان سفرش به واشنگتن دیدار نخواهد کرد. او همچنین در یک کنفرانس خبری اعلام کرد که واشنگتن باوجود اصرار بعضی‌ها، همچنان مخالف وضع تحریم‌های جدید، تشدید و حتی ادامه آن علیه ایران است. او تمدید این تحریم‌ها را به ضرر روند مذاکرات هسته‌ای ایران دانست و گفت: «تحریم بیشتر علیه ایران، موجب ازهم‌پاشیدگی رژیم بین‌المللی تحریم‌ها علیه کشورها می‌شود.»

«ساکی» در پاسخ به سوالی مبنی‌بر وجود اختلاف دیدگاه آمریکا و اسراییل در قبال ایران، افزود: «واشنگتن با علم به این اختلاف، مخالف وضع تحریم علیه ایران است.» او افزود: «گرچه تحریم‌ها، مذاکرات را به این مرحله رسانده است، اما دولت آمریکا برخلاف تل‌آویو، راه رسیدن به هدف را ادامه تحریم‌ها نمی‌داند. » او با اعلام اینکه قصد تایید مذاکرات میان اعضای کنگره آمریکا و مقامات اطلاعاتی آمریکا را ندارد، افزود: «گرچه بنیامین نتانیاهو با هدف متقاعدکردن مقامات واشنگتن برای تشدید و ادامه تحریم‌ها علیه ایران وارد این شهر می‌شود، اما مطمئنم مقامات آمریکا نیز توجیهات خود را برای لغو این تحریم‌ها دارند.»

«جن ساکی» با تاکید مجدد بر وجود اختلاف نظر و هدف میان واشنگتن و تل‌آویو، افزود: «درعین‌حال افراد زیادی هم هستند که همچون ما معتقدند اعمال تحریم‌های بیشتر به ضرر جریان مذاکرات است.»

«بنیامین نتانیاهو»، نخست‌وزیر اسراییل نیز روز پنجشنبه رسما دعوت «جان بینر»، رییس مجلس نمایندگان آمریکا برای سخنرانی در کنگره را پذیرفت. به گزارش «فارس» در بیانیه‌ای که دفتر نخست‌وزیر اسراییل منتشر کرده آمده است که نتانیاهو روز سوم ماه مارس (۱۲ اسفند) به واشنگتن سفر می‌کند.

پیش از این اعلام شده بود او در ماه فوریه (اواخر بهمن) در کنگره سخنرانی می‌کند. در بخشی از بیانیه دفتر نخست‌وزیر اسراییل تاکید شده که این سخنرانی به او امکان می‌دهد تا از باراک اوباما، رییس‌جمهور آمریکا و کنگره بابت حمایت‌هایشان از این رژیم تشکر کند. گرچه دلیل عدم‌ملاقات رییس‌جمهوری و وزیر خارجه آمریکا با «نتانیاهو» عدم‌تاثیرگذاری بر انتخابات اسراییل ذکر شده، اما در آن می‌توان رگه‌هایی از دلخوری و اختلاف را مشاهده کرد. آن‌طور که «فارس» به نقل از روزنامه اسراییلی «هاآرتص» منتشر کرده، «اوباما» در تماسی تلفنی با «بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر اسراییل، از او خواسته است که از تشویق نمایندگان کنگره آمریکا برای تصویب طرح تحریم‌های جدید علیه ایران، دست بردارد. دعوت کنگره از نخست‌وزیر اسراییل بدون هماهنگی با دولت آمریکا، انجام شده که در نوع خود می‌تواند کم‌سابقه باشد. سناتور «باب کورکر»، رییس کمیته روابط خارجی سنا در توجیه این رفتار کنگره می‌گوید که رفتار غیرمسوولانه بارک اوباما، رییس‌جمهوری آمریکا در تعامل با کنگره باعث شده است که کنگره بدون هماهنگی او اقدام به دعوت از نتانیاهو، کند.

کری: اختلاف با اسراییل تاکتیکی است

در همین حال «کری» وزیر خارجه آمریکا در کنفرانس خبری با «فدریکا موگرینی» مسوول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، گفت: «اختلافاتمان با اسراییل در موضوع ایران تاکتیکی است و در اهدافمان هیچ اختلافی نداریم.» «کری» در پاسخ به سوالی درباره دعوت از «بنیامین نتانیاهو» برای سخنرانی در کنگره آمریکا گفت: «ما در تاکتیک‌ها برای رسیدن به اهداف اختلاف داریم.» به گزارش «تسنیم» او درباره تلاش‌های کنگره برای تصویب تحریم‌های جدید علیه ایران گفت: «اکنون بیش از این درباره مذاکرات صحبت نمی‌کنم.

درباره تحریم‌ها، ما شرکایی در این موضوع داریم. ما در حال متقاعدکردن همکاران سابقمان در کنگره هستیم که اقدام یک‌جانبه توسط آمریکا همواره بهترین گزینه نیست. در این مورد، ما تعدادی شریک مهم داریم، چین، روسیه، فرانسه، آلمان، انگلیس و ما همه بر سر میز مذاکرات در کنار نقش تسهیل‌کننده اتحادیه اروپا حضور داریم تا به یک توافق دست یابیم.» او افزود: «اکنون وجود تحریم‌ها تنها به‌خاطر آمریکا نیست. اگر همه شرکای ما می‌گفتند، فکر نمی‌کنیم شما کار درستی انجام می‌دهید، ما راه خودمان را می‌رویم، با این کار همه‌چیز فرو می‌پاشید، حتی ساختار تحریم‌ها. بنابراین اقدام یک جانبه راهبرد خوبی برای موفقیت نیست. ما به این دلیل موفق شدیم که همه را در کنار هم نگه داشتیم و همه در اعمال تحریم‌ها طی زمانی طولانی دست‌به‌دست هم دادند.»

کری ادامه داد: «بسیار مهم است که به قوه مجریه اجازه داده شود تا این مذاکرات را انجام دهد و سپس آنها برای قضاوت و اظهار نظر فرصت زیادی خواهند داشت. در سفر هیاتی از کنگره به اسراییل، یک مقام اطلاعاتی بلندپایه اسراییلی به آنها گفته است تحریم‌های جدید همانند پرتاب یک نارنجک به میانه این مذاکرات و روند است.»

کری با رد انتقادات واردشده به توافق موقت گفت: «توافق، ذخایر ۲۰درصدی اورانیوم ایران را به اکسید تبدیل کرد، سانتریفیوژهای نسل جدیدی مورد استفاده قرار نگرفت و دسترسی روزانه به تاسیسات هسته‌ای که هیچ دسترسی‌ای به آن نداشتیم ممکن شد.»

«موگرینی» هم در این نشست خبری گفت: «همچنان که این هفته در دیدار با برخی از اعضای کنگره گفتم، می‌خواهم همه را دعوت کنم تا به این مذاکرات و این مسیر دیپلماتیک فرصتی دهیم، به‌ویژه زمانی که به پایان مذاکرات نزدیک می‌شویم. ممانعت از انجام آخرین تحول برای رسیدن به نتیجه یک ضایعه و شرمساری است. من نمی‌توانم نتایج مذاکرات را تضمین کنم اما توافق موقت نتایج مثبتی به‌همراه خواهد داشت.»

پیش از این هم «دیوید کامرون»، نخست‌وزیر انگلیس در نشستی خبری با «اوباما» از تماسش به سناتورها برای عدم‌تصویب تحریم‌های جدید علیه ایران خبر داده بود.

نکته

«جن ساکی» با اعلام اینکه قصد تایید مذاکرات میان اعضای کنگره آمریکا و مقامات اطلاعاتی آمریکا را ندارد، افزود: «گرچه بنیامین نتانیاهو با هدف متقاعدکردن مقامات واشنگتن برای تشدید و ادامه تحریم‌ها علیه ایران وارد این شهر می‌شود، اما مطمئنم مقامات آمریکا نیز توجیهات خود را برای لغو این تحریم‌ها دارند.»

موج سوال در بهارستان

آرزو فرشید: مجلسی‌ها این یکشنبه پس از یک‌هفته سرکشی به حوزه‌های انتخابیه جلسه علنی خواهند داشت و یک‌طیف خاص براساس اظهارنظرهای عنوان‌شده خیز دیگری برای حمله به دولت برمی‌دارند. این‌بار چندقدم پیاده‌روی «جان کری» و «محمدجواد ظریف» که با توجه به روابط سیاسی دوکشور امری قابل‌توجه بود؛ دستمایه این طیف شده است.

جواد کریمی‌قدوسی، نماینده مشهد و عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس هفته گذشته اعلام کرده بود روز یکشنبه طرح سوال سنگینی را از وزیر امور خارجه در رابطه با سفرش به فرانسه در شرایط کنونی اهانت نشریه شارلی به پیامبرگرامی اسلام و قدم‌زدنش با وزیر خارجه آمریکا با امضای بالایی تقدیم هیات‌رییسه مجلس می‌کنیم.

او همچنین از تلاششان برای بررسی موضوع به صورت فوق‌العاده در کمیسیون سیاست خارجی خبر داد و گفت وزیر امور خارجه را نیز برای پاسخگویی به سوال تعداد زیادی از وکلای ملت به کمیسیون احضار می‌کنیم.

اگرچه این موضوع در هفته گذشته با انتقادها و واکنش‌های بسیاری همراه بود، اما به‌نظر می‌رسد این اقلیت پرسروصدای مجلس توجه چندانی بر جریان مذاکرات هسته‌ای و تاثیرات احتمالی این سوال‌کردن‌ها از وزیرخارجه بر روند مذاکرات ندارند و به راه خود می‌روند.

نمایندگان این هفته بررسی سوال نادر قاضی‌پور از وزیر آموزش‌وپرورش را نیز در دستور کار دارند. علی‌اصغر فانی در فروردین گذشته نیز به‌خاطر انتصاباتی که مورد اعتراض مجلسی‌ها بود، کارت‌زرد گرفت و از تابستان نیز با طرح مسایلی مثل انتصاب مدیران سیاسی و ناکارآمد در آموزش‌وپرورش، برگشت به‌کار نیروهای بازنشسته، عدم‌اجرای قانون استخدام مربیان پیش‌دبستانی، حق‌التدریسی و مربیان نهضت سوادآموزی، عدم‌توجه به بیمه‌های درمان و تکمیلی فرهنگیان و عدم‌توجه به حوزه تربیتی دانش‌آموزان و... تلاش‌هایی برای طرح استیضاح وی آغاز شده است.

اکنون سوال نادر قاضی‌پور، نماینده ارومیه در رابطه با استخدام مربیان پیش‌دبستانی که از تصویب قانون آن حدود دوسال می‌گذرد، در نوبت بررسی است. قرار بود وزیر آموزش‌وپرورش روز سه‌شنبه ۲۳دی برای پاسخ به این سوال به صحن علنی برود اما به‌خاطر همزمانی با سفر هیات‌دولت به استان بوشهر، پاسخ به این سوال به تاخیر افتاد و میهمانی وزیر آموزش‌وپرورش با حضور تعدادی از نمایندگان مجلس در شب قبل از آن از سوی برخی نمایندگان به‌ویژه طراحان سوال یک‌نوع لابیگری برای جلب حمایت مجلس و جلوگیری از به‌جریان‌افتادن استیضاح تعبیر شد. به همین خاطر قاضی‌پور در آن جلسه نسبت به عدم‌بررسی سوالش از وزیر آموزش‌وپرورش و همان میهمانی‌ای که به تعبیر او «برای فرار» از سوال برگزار شد، انتقاد کرد. علی لاریجانی، رییس مجلس در پاسخ به تذکر قاضی‌پور گفت پیگیری می‌کنیم سوالات نمایندگان از وزرا در دستور کار مجلس قرار گیرد و به خاطر کثرت سوالات احتمالا در هفته‌های آینده یکی، دو روز را به طور کامل به بررسی سوال نمایندگان از وزرا اختصاص می‌دهیم. قاسم جعفری، سخنگوی کمیسیون آموزش تحقیقات‌وفناوری مجلس نیز در این خصوص گفته بود مصادف‌شدن برگزاری میهمانی وزیر آموزش‌وپرورش با حضور او در صحن مجلس پیام خوبی را دربر نداشت که این امر باعث شد قاضی‌پور و برخی دیگر از نمایندگان برداشت خوبی نداشته باشند.

علاوه‌بر این، تلاش‌هایی نیز برای طرح استیضاح وزیر صنعت و معدن در جریان است و به گفته برخی از نمایندگان، فضای مجلس به‌قدری علیه نعمت‌زاده است که در صورت به جریان‌افتادن استیضاح، احتمال افتادن او بسیار جدی است.

گفته می‌شود استیضاح نعمت‌زاده که تاکنون دوبار از مجلس اصولگرا کارت‌زرد گرفته، با ۳۰ امضا بعد از تعطیلی مجلس- در هفته جاری - تحویل هیات‌رییسه خواهد شد.

آنچه «واردات بی‌رویه کالا به داخل کشور، واردات کالاهای غیرضرور، مطالبات کارگران واحدهای صنعتی، بی‌توجهی به تولیدات داخلی، نداشتن برنامه برای اقتصاد مقاومتی و بی‌اعتنایی وزیر به دوکارت‌زرد نمایندگان به وی در اعتراض به عملکردش در وزارتخانه، وضعیت نامطلوب شهرک‌های صنعتی، وضعیت بد صنعتگران و...» نامیده می‌شود از جمله محورهای استیضاح این وزیر است.

این حجم از سوال و طرح استیضاح نشان می‌دهد عده‌ای از نمایندگان تلاش می‌کنند تا فرصت باقی‌مانده از مجلس‌نهم را از دست نداده و تا پایان راه به شیوه خود ادامه دهند.

ادامه از صفحه ۹

با هدف «مذاکره برای مذاکره» به مسکو نمی‌رویم

«دولت موقت مخالفان سوری» هم‌اکنون در گازی عنتاب ترکیه فعالیت می‌کند و ظاهرا نخست‌وزیر و چند وزیر نیز دارد. آیا این نهاد جنبه فرمایشی و فرمالیته دارد یا اینکه واقعا دارای برنامه‌ها و وظایف جدی و مشخص است؟

این نهاد سیاسی که «احمد طعمه» نخست‌وزیر آن است، دارای تناقضات و مشکلاتی بود. اما هم‌اکنون دارای فعالیت‌های خوب و مثمر ثمر است و پروژه‌ای به‌نام «بازگشت به وطن» را طراحی کرده است. ما می‌خواهیم این دوستان وارد سوریه شوند، به کشورمان بازگردند و در مناطق امن، کار کنند. مثلا وزارت آموزش، باید بتواند در سوریه کار کند. صد البته این دوستان نیاز به نیروی نظامی محافظ دارند و ما امیدوار هستیم که این پروژه، قدم‌به‌قدم بتواند به اهداف خود دست پیدا کند و نه‌تنها در حوزه آموزش و خدمت‌رسانی به آوارگان، بلکه در دیگر حوزه‌ها نیز گام جدی بردارد.

ائتلاف مخالفان سوری ۱۱۲ عضو دارد. این افراد، تا چه اندازه در جامعه سوریه جایگاه دارند؟

متاسفانه کشورهای جهان، به شکل مناسب از ما حمایت نکردند و این مساله موجب آن شد که ائتلاف مخالفان سوری نتواند وظایف خود را انجام دهد. با کمال تاسف باید بگویم بی‌تعهدی جامعه جهانی در قبال ائتلاف، موجب آن شد که این نهاد سیاسی مهم، آسیب ببیند و در میان مردم، جایگاه خوب و مناسبی نداشته باشد. یکی از تلاش‌های ما این است که نزد مردم اعتمادسازی کنیم. اما باید این واقعیت را قبول کنیم که در بحران سوریه و در حوزه تلاش برای برون‌رفت از این بحران پیچیده، نقش کشورهای مختلف، بسیار مهم‌تر از نقش ائتلاف مخالفان است. اگر کشورهای مختلف و دوستان ملت سوریه به‌درستی از ما حمایت نکنند، اعضای ائتلاف، شرمنده مردم کشورشان خواهند شد. بنابراین لازم است به شکل جدی مورد حمایت قرار بگیرند.

در شمال سوریه، سه نظام خودگردان کانتونی در مناطق کردنشین جزیره، کوبانی و عفرین به وجود آمده؛ رویکرد ائتلاف مخالفان سوری در قبال این نظام‌های خودگردان چیست؟

این کانتون‌ها نه از سوی دولت سوریه، نه از طرف ائتلاف ملی مخالفان سوری و نه از سوی شورای میهنی کردهای سوریه، به رسمیت شناخته نشده‌اند و کسی آنها را تایید نمی‌کند و تنها برادران ما در حزب اتحاد دموکراتیک (PYD) به شکل تک‌روانه چنین چیزی را به وجود آورده‌اند. آنان بر اساس اندیشه‌های «پ‌ک‌ک» به‌دنبال آن هستند که در سلیمانیه و شنگال نیز خودگردانی تاسیس کنند. ما معتقدیم که کردستان سوریه نباید سه تکه شود. این درست است که در برخی مناطق کردستان سوریه؛ اعراب هم زندگی می‌کنند اما تجزیه این مناطق کار صحیحی نیست. اصلا در این پروژه، خط و ربط سیاست کُردی وجود ندارد. این دوستان، هم‌اکنون در عراق و اقلیم کردستان عراق نیز به‌دنبال چنین چیزی هستند. اگر ایجاد این کانتون‌های خودگردان، یک راه‌حل خوب و بجا و صحیح است، چرا در دیاربکر و شرناخ و دیگر شهرهای کردنشین ترکیه، چنین اقدامی انجام نمی‌دهند؟ این فقط یک کار تبلیغاتی است و نمی‌تواند فرجام روشن و امیدبخشی برای کردها داشته باشد.

ادامه از صفحه ۱۴

پنجره جدید در روابط تهران-ریاض

امضای توافقنامه امنیتی بین تهران-ریاض در دولت سیدمحمد خاتمی، یکی از نمونه‌های روند روبه‌رشد روابط دو کشور بود. جناح‌های مخالف سیاست‌های ملک‌عبدالله در ریاض نیز در تداوم تنش، موثر بوده و هستند. اینک با درگذشت ملک‌عبدالله و روی‌کارآمدن سلمان، پنجره جدیدی در روابط دوکشور گشوده شده است. ایران به‌عنوان یک بازیگر مقتدر در منطقه می‌تواند از این فرصت به‌خوبی بهره ببرد. سفر به‌تعویق‌افتاده دکترظریف، امروز اگرچه در قالب تشریفاتی و برای تسلیت به خاندان سعودی خواهد بود، اما می‌تواند گام نخست رویکرد جدید ایران در منطقه به‌ویژه در رابطه با عربستان باشد. حتی مشکل قیمت کنونی نفت نیز در سایه رویکرد مثبت دوکشور می‌تواند ترمیم شود. ایران با اعزام یکی از برجسته‌ترین کارشناسان خود به‌عنوان سفیر به عربستان، گام عملیاتی را برداشته است. ضروری است عربستان‌سعودی هم هرچه‌سریع‌تر، صندلی خالی سفارت خود در تهران را پر کند و دوسفیر به‌عنوان دوفرستاده در خط‌مقدم، روابط را با حساسیت رصد کنند. آیت‌الله هاشمی هنوز ظرفیت بالقوه و قدرتمندی برای بازسازی روابط در فضای جدید عربستان‌سعودی به‌شمار می‌رود و از توان دیگر شخصیت‌های ملی نیز برای کمک به دولت روحانی می‌توان استفاده کرد. در آن سوی خلیج‌فارس نیز آن‌چنان که گفتیم، «مقرن» به‌عنوان تکنوکراتی جوان در خاندان سعودی، ظرفیت مناسبی برای بازسازی این روابط داراست که لازمه همه این اجزا، درک درست از شرایط آینده جهان اسلام عرب و عدم‌پافشاری بر مولفه‌های غیرثابت قدرت در منطقه است.